

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„1/2” 1 „ 60 „

„1/4” — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„1/2” 3 „

—0—

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERȚIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

—0—

ADRESA:

„RĂVAȘUL“

CLUJ. — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

„Și cuvântul trup s'a făcut.“

Chiar dacă toată învățătura Scriptu-
rilor s'ar mărgini numai la aceste trei cu-
vinte: și atunci ar fi de ajuns ca să
ne cheme în minte revărsarea celui mai
mare, și mai tainic Dar ceresc pe pământ.

Din rostul acestui înfricoșat mister,
mintea și inima omenească ar putea
alcătui evangelia credinței, ear voința
și munca noastră călăuzită și numai de
această idee, ar putea clădi istoria
neamului omenesc.

Ideia întrupării »Cuvên-
tului« cutrieră tainele cele mai
mari și necuprinse ale firei
D-zeești. — Faptul întrupării
(D-zeești) ne răpește mintea
în sferile frumoase ale miste-
relor, din mijlocul cărora omul
a depănat și va depăna dea-
pururea, împotriva tuturor fră-
mântărilor filosofice, firul vieții
omenești. —

Intruparea »Cuvântului«
luminează prezentul, în care
viața noastră e legată de ma-
terie și alungă negurile din
fața viitorului, în care se va
contopi ființa noastră pămên-
tească.

Cuvântul e ideea lui D-zeu,
care în ziua cea dintâiu »se
purta preste ape«.

Cuvântul e voința lui D-zeu
a căreia mișcare a fost espri-
mată în porunca: »să fie«.

Și cuvântul trup s'a făcut.

*

În apropierea Vifleimului
se naște un om. — Il vedem
născându-se între toate ne-
ajunsurile și durerile și slăbi-
ciunile omenești.

Prefectul roman îi înră-
vășează numele. Iudeia dobân-
dește un cetățean, Roma un
contribuitor.

Și s'a mai întemplat ceva.
În Noul-Născut voința D-ze-
iască a luat formă și trup
omnesc. Ingerii au vestit mai
întâiu această »veste minu-
nată«. — Ingerii, cari în aceea slăvită
noapte cântau deasupra ieslelor: »Mă-
rire întru cei de sus lui D-zeu și pe
pământ pace între oameni...«

Aceasta este ținta întrupării. Acesta
este cântecul de leagăn al creștinismului,
dar tot-odată și jalnica cântare cu care
avea să se înceapă prohodul zeilor
păgâni.

D-zeul puterilor nu mai vorbește
cu neamul omenesc între tunete și ful-
gere, ca odinioară pe muntele Sinai,
ci în chipul cel mai desvârșit al blân-
dețelor și al gingășiei.

Și totuși într'acea lume împărțită
și amestecată, în ceea ce privește în-

chinarea, nici chiar poporul cel ales nu-și
putea închipui întruparea Cuvântului.

Era trebuință de viața, faptele și
minunile Mântuitorului, ca în privința
aceasta să poată sfârșina păreții înguști
ai cugetărei antice.

Și El, cu mânuțele legate în fașe
și scutece serace, cu palmele-i străpunse
mai târziu pe lemnul crucei, a zgduit
și cutropit puterile împăraților păgâni
și mersul veacurilor l'a îndreptat pe
altă cale.

Astăzi, după ce în mersul vremu-

În chipul acesta apare cea dintâiu
ființă organică. Această viață organică
înaintează treptat din fasă în fasă până
la cea mai mare plantă.

Mai departe »să fie animale«, cari
după vremuri se producă forme de
viață și mai perfecte.

Pân'aci avem de a face încă tot
numai cu prologul unei mărețe epopee.
Și în sfârșit »să facem om după chi-
pul și asemănarea noastră« în care
viața se ajungă la conștiința de sine,
și ale căruia fapte să fie stăpânite și
de minte.

În înaintarea treptată a
vremurilor nemăsurate vedem
întrupându- se ideea, voința,
puterea, viața, mintea, frumu-
sul, ici coala bunătatea, dra-
gostea și spiritul de jertfă.

*

Omul din sëlbatăcire merge
spre culmea propășirii mai pe
toate terenele. Ideia, mintea
și frumosul le vedem întrupate
în filosofia, știința și literatura
poporului grecesc sub cerul se-
nin și albastru al Heladei.

Stăpânirea Romei, domi-
nia fără margini, ambiția
biruințelor mari, numele și
faptele mărețe ale vitejilor
împărați, lacomi de putere și
avuție, redau întruparea vo-
inței și a puterii.

În chipul acesta și în vre-
mea aceasta lumea e în de
ajuns pregătită pentru înce-
perea apoteosei.

Se apropie »plinirea vre-
mei«. Frământările înceată.
Omenimea e stăpânită de
câteva clipe de repaus. Venise
timpul. Venise timpul, când
Fiul lui D-zeu, în urma făgă-
duinței vechi, avea să îmbrace
formă omenească. Venise tim-
pul, când »Cuvântul trup s'a
făcut«.

Puternicii zilelor se cutre-
mură de o primejdie nelă-
murită. O mânie desnădăjdu-
ită cuprinde inimile lor la ve-
derea marilor flacări de glorie.

Dar cei nevinovați, cei buni și curați
la inimă, simțesc sosirea mântuirii și
inimile lor înalță glasuri de laudă și
bucurie la ceriuri.

Făcătorul lumii, prin acest fapt îm-
preună cu viața și lupta și rostul omu-
lui de pe pământ un element D-zeesc.
Aceasta este dragostea.

Nu ne-o dă și mai departe în păr-
ticele, ci o revărsă întregă și preste
tot neamul omenesc.

Dragostea Dumnezeiască, Cuvântul,
trup s'a făcut, făcându-se întru toate
asemenea nouă, ca în chipul acesta
să ne arete calea, adevărul și viața.

Întru toate asemenea nouă, a mân-
cat, beut, s'a bucurat, întristat și plâns,

Ingerii vestesc păstorilor vestea cea minunată.

rilor tablele Legii, date de El pentru
toate veacurile, au fost purtate și în
cele mai tănuite colțuri ale pământului:
mintea noastră își poate potrivi jude-
cățile sale cu marea și negrăita taină
a întrupării.

Și Cuvântul-Trup ne este lumina.

*

În mijlocul chaosului diform apare
Ideia D-zeiască. — Ideia naște voința.
Din voință încolțește puterea, forma
voinței. Aceasta dă naștere materiei.
Frământarea acestor elemente produc
o luptă, care e pusă în slujba unei ținte.

Ideia, voința, puterea și materia,
toate acestea dau viață.

s'a mâniat, a pedepsit, a binecuvântat și blăstămat. Legilor firei omenestii s'a supus întru toate, cu aceea deosebire, că în El păcat n'a fost. — El a fost scutit de păcat, pentru-că tot ceea-ce a învățat și făcut, a fost glasul și faptul voinței dzești, fără nici o prejudecată libertății »Cuvântului«.

»Eu și Tatăl una suntem«. Drept aceea glasul Conștiinței nu L'a neliniștit. În chipul acesta a fost și este El până la sfârșitul veacurilor calea adevăratei vieți pământești a căreia țintă este: »Mărire întru cei de sus lui D-zeu și pe pământ pace între oameni.....«

Prof. Dr. C. Pavel.

Crestături.

— **Predica în bisericile noastre.** În Nrul 51 le »Răvașului« reproducând din »Poporul Român« data statistice despre numărul predicilor pe anul 1903, — am zis, că noi nu credem în esacitate a celor date și ne-am exprimat dorința, să știm de unde a scos confratele Budapestan acelea date statistice, pe cari le-a numit *oficioase*. În numărul 50 (12) (25 Decembrie), »Poporul Român« ne răspunde, că »datele sunt luate din ultimul raport publicat de oficiul de statistică din Budapesta« și adaugă tot odată, că nu se îndoieste, că preoțimea noastră n'a predicat mai mult. — Să ne dea voie, confratele Budapestan, să tragem la îndoială esacitatea datelor acestora și tot odată să-i doclărăm, că e prea nedrept față de preoțime. Suntem departe de a susținea, că preoțimea noastră ar predica atâta, cât ar trebui — dar nu este nici o basă, de a putea susținea, că predica numai atâta, cât raportează oficiul de statistică unguresc din Budapesta, care adevărat că e *oficios*, — dar nu sunt probe, că datele sale sunt și *esacte*. Noi știm, că despre predici nu se fac rapoarte și prin urmare nici nu se poate cunoaște numărul lor. — În Nrul 51 al »Răvașului« am adus *datele oficioase* despre fâliile gr.-cat. cari nu consună cu datele oficiului statistic. Acum vom mai aduce câte-va date, din cari se vede, dacă e îndreptătită credința »Poporului Român« în esacitatea datelor sale. — În catedrala din Blaj se predica aproape în fie-care Duminecă și sâmbătoare, tot așa în catedralele din Lugoj și Oradea-Mare; în biserică gr.-cat. din Cluj se predica în *fie-care Duminecă și sâmbătoare la liturgia* și în *noaptea* — aproape la toate înmormântările de oameni mari (cu totul sunt cam 150 de înmormântări pe an); — aproape tot așa se predica în bisericile gr.-cat. din Baia-Mare, Sisiești, Jobij și în alte multe. Sunt foarte dese bisericile gr.-cat. în cari se predica tot la două săptămâni, — ear în altele la o lună odată, — și putem afirma, că sunt foarte puține bisericile gr.-cat. în cari preoții nu predica, — dar și în acelea se cetesc din predicele tipărite, de cari avem un număr destul de frumos. Putem susținea, că în 10—15 parohii gr.-cat. în cari se predica de atâtea-ori, câte predici arată statistica »Poporului Român« pe un an pentru toți preoții gr.-cat.

— **Misiunile din Cugir și Orăștie** le-am lăsat aprecierii foilor locale din Orăștie. »Liberitatea« în Nrul seu din 24 Decembrie st. n. scrie următoarele:

»Români gr.-cat. din tractul Orăștiei au avut câteva zile dzești mai intensive ca altele. Rvdss. dn vi-

car al Hațegului Gr. Radu, apoi dl protopop Dr. Dăianu dela Cluj și Dr. V. Frentiu din Orăștie, au arangeat oare-cari descinderi în popor, pentru întărirea lui în credință. Și-au început lucrările la Cngir, unde vre-o 3 zile au făcut mereu servicii divine, au mărturisit poporul și l'au cuminecat, iar pantru cuvântări anume pregătite, au stăruit a-l întări în credință către biserica sa.

La Orăștie au făcut același lucru Sâmbătă, Duminecă și Luni ce trecură, și mica biserică gr.-cat. era plină de ascultători. Sunt folositoare aceste descinderi în popor cu aparat mai mare, căci ele îi mai mișcă, îl mai întesc a ținea la legea sa, la credința sa, și precum »nimenea nu-i rroroc în patria lui«, venirea unor propagandiști din afară într'ajutor celor locali, e idee bună, trezând mai mult interes și atrăgând mai tare ca de comun«.

Ear »Activitatea« reproduce întreg articolul nostru din Nrul 52 din cuvânt în cuvânt, fără a indica izvorul, și astfel sună cam șod în »Activitatea« din Orăștie pasajul nostru:

»Trebue să lăsăm acest rol (aprecierea misiunilor) altor foi, poate foilor locale din Orăștie, care ca organe activiste trebue să țină seamă de aceste acțiuni«. — Altfel suntem recunosători și pentru aceasta confrăților dela Orăștie și le mulțămim pentru serviciul ce-l fac ideii misiunilor.

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Dela Reuniunea femeilor.** În decursul lunei Decembrie și-au mai achitat tacsă de membrii la Reuniunea »Sf. Maria«:

D-șoara Ana Popp 10 cor. membr. pe viață. D-na Ana Motta 10 cor. m. pe v., Dr. Iuliu Florian 2 cor. m. ord., Elena Ceușian 2 cor. m. ord., Ana Aldea 2 cor. m. ord.

Războiul din Asia.

Port-Arthurul a căzut.

Ceea-ce s'a tot vestit de o jumătate de an încoace, aceea s'a întâmplat: pe ruinele Port-Arthurului s'a înălțat steagul Japoniezilor. Rămășița vitezei armate rusești de sub conducerea lui Stössel în 2 Ian. 1905 a părăsit fortăreața pe care a apărât-o cu o bravură așa de mare, încât a pus în uimire întreaga lumea.

Rënd pe rând Japonezii au cucerit întăriturile celea mai însemnate și strimțoreau garnisoana spre centrul fortăreței. Numărul rușilor s'a în puținat, puterile au scăzut și scădea și materialul de războiu, — și de ajutor nu era speranță. Stössel a văzut, că a să opune mai departe înasamnă a duce garnisoana la perire sigură, prin ce nici un folos nu ar aduce patriei sale. De aceea în 1 Ian. a trimis o scrisoare generalului japonez Nogi, în care spunând, că nu găsește cu scop, să se opună mai departe, ar vrea să înceapă pertractările de capitulare. Nogi a primit propunerea și în 2 Ian. s'au întâlnit delegații săi și ai lui Stössel, ca să statorească condițiunile capitulării. Seara după 9 ore au 'subscris învoirea. Despre acestea a fost încunoștințat telegrafice și împăratul Japoniei, care a răspuns exprimându-și admirațiunea față de curajul dovedit de Stössel și de ostașii sei și a dat totodată ordin, ca armata rusească să fie lăsată să iasă din fortăreață în deplină armatură și să i-se dea la eșire onorurile militare.

anuală după părintele meu despre care asemenea îți povesteam odată în timpurile mele cele fericite. Din aceasta rentă, care e mică de tot, trimit în memoria tatălui meu Dimitrie Orghidan, fost preot gr.-or. în Brașov, la adresa D-Tale zece coroane pentru masa studenților din Blaj, în onoarea iubileului acelor școli, cari doresc, că precum au luminat în trecut să lumineze și în viitor. Vă rog Domnule Doctor să primiți, și celelalte....

Emilia Dr. Ioan Rațiu.

Dialectul Muntenilor și Pădurenilor.

Sub titlul »Rumaenische Dialekte. I. Die Dialekte der Munteni und Pădureni im Hunyader Comitatz« a apărut o carte în Halle a/S. (Germania) scrisă de dl Dr. Iosif Popovici, profesor de limba română la universitatea din Viena. Deși scrisă nemțește cartea aceasta ne privește pe noi, și o recomandăm Românilor cari știu nemțește, mai ales profesorilor noștri de limba română, se și-o procure. Prețul volumului este de 4 cor. 80 fil. și se poate procura și dela »Răvașul«.

Studiarea dialectelor limbei noastre e un lucru nou. Dialectele însă sunt vechi. Și în prefața »Noului testament« tipărit în Belgradul Ardealului la 1648 se scria: »vă rugăm să luați aminte că Rumâni nu graesc în toate țările întrun chip, încă neci într-o țară toți întrun chip«. Studiul dialectelor, început mai cu deadinsul de învățatul profesor din Lipsca, Dr. Weigand, al cărui

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

În Preajma sfintelor sărbători de Crăciun și Anul-nou, recomandăm tuturor bunilor creștini să-și aducă aminte de fondul, merit pentru ridicarea unei biserici mari, potrivite, în aceasta capitală a vechei Transilvanii.

Acum când toate instituțiunile reclamă rescumpărarea obicinuitelor felicitări de sărbători și anul-nou, pentru scopurile lor, credem, că pentru Români cu inimă creștinească, și mai ales, pentru Români din Cluj, nu este un titlu mai potrivit de rescumpărare, ca noua biserică din Cluj.

Toate ofertele generoase, trimise oficiului parochial gr.-cat. se vor cvita în »Răvașul«

Nr. 170. P. On. George Vlassa, preot militar în Eger a dăruit la fondul bisericii noue din Cluj 10 coroane.

— D-zeu să-i răsplătească!

— **Serbători fericite!** — dorim tuturor abonaților noștri. La acest nr. adaugem un supplement de 1 coală, care cuprinde:

1. Niște obiceiuri de pe la noi, de Amadeus.
2. »La nașterea ta Christoase«, povestire de Crăciun, de Arieșanul.
3. Ordinea alfabetică a articolelor publicate în anul 1904. (Aceasta foaie se poate tăia și adauge la colecțiune.)

— **Cu numărul acesta »Răvașul«** intră în anul al treilea. Rugăm pe toți abonații să lățească foaia între țărani. Ear pe restanțieri îi rugăm, eară și eară, să-și plătească datoria. Cine nu va plăti restanța și nu va renoi abonamentul până la anul nou st. v. nu va mai căpăta foaia!

— **Sinodul archidieceșan.** Ni-se scrie din Blaj din izvor bun, că Exelenția Sa Metropolitul Dr. Victor Mihályi în primăvara anului acesta va conchiema în ședință pe membrii sinodului prorogat în Maiu 1904.

— **† Demetriu Iancu,** paroch gr.-cat. în Turdaș, asesor Consistorial, notar al districtului și forului protopopesesc, după un morb greu, împărțsit cu ss. sacrameinte ale muribunzilor, și-a dat Luni în 2 Ianuarie n. 1905, la 3 ore dimineața, nobilul seu suflet în mâinile Creatorului, fiind în anul al 64-lea al etății și al 30-lea al preoției.

— **Convocare.** »Reuniunea sodalilor români din Cluj« își va ținea adunarea generală, Luni în 9 Ianuarie n. 1905, după amiază la 6 ore în sala cea mare a iustitului de credit economii »Economul«. La aceasta adunare sunt invitați atât membri cât și toți iubitorii de prosperarea și înflorirea clasei de mijloc. Ordinea de zi: 1) Cuvânt de deschidere din partea președintelui. 2) Raportul comitetului despre activitatea sa. 3) Esaminarea rațiociniilor fondurilor sodalilor și ale elevilor. 4) Incuviințarea preliminarului de spese pe anul 1905. 5) Esmiterea unei comisii pentru înscrierea de membri noi. 6) Alte propuneri. 7) Alegerea unui nou comitet.

Cluj, la 2 Ianuarie n. 1905.

Basiliiu Podoabă
preș. reuniunei.

Iacob Murășan
ser. reuniunei.

elev e și Dr. I. Popovici, e de mare folos pentru știința românească. Cu ajutorul acestor studii se vor deslega multe enigme ale trecutului nostru și multe cuvinte împetrite și întunecate se desfac ca coaja de nucă, dacă le atinge cu arma științei adevăratul învățat filolog.

Condus de acestea vederi și-a pus dl Dr. Ios. Popovici, tinărul învățat român, în gând, ca să cerceteze rënd pe rënd toate părțile țării locuite de Români și să le studieze graiul tocmai așa, felurit, cum îl grăiesc Români în felurite părți. A început-o de lângă țara sa, de lângă Făget, și studiază graiul din vr'o 43 de comune ale comitatului Hunedoara, dintre Dobra, Deva, Hunedoara. Este un colț de țară acesta tocmai la marginea dintre Ardeal și Bănat. — Inceputul acesta e foarte mulțamitor și de bun semn pentru urmare. Dacă tinărul învățat va avea sprijinul de lipsă dela cei chemați, va săvârși un lucru, care și lui și noue ne va face cinste înaintea străinilor, și științei românești îi va aduce mult folos.

Scriitorul acestor șire am cetit cu mult interes cartea d-lui Dr. Popovici și am găsit multe deslușiri și lumini noue în ea pentru tainele limbei noastre. Acestea privesc pe învățați Am găsit înse și multe frumșeți ale graiului nostru, pentru-că autorul a adunat și povești și poesii, necunoscute până acum, culese de a dreptul din gura poporului. Din acestea dau de gustare aci, câte-va versuri:

Cătu-i lumea și Ardealu
Nu-i ficior ca pădureanu.
Cân se 'ncalță el frumos
Ș-apucă pă deal 'njos.
Sămănin la grâu frumos..

Să te faș grăule faș
Să venim la sășerat
Ca mândra la sărutat
Să venim noi la plivit
Ca mândruța la iubit.

(Din Florese).

FOIȚA RĂVAȘULUI

La iubileul școalelor din Blaj.

Preastimata Dna Emilia Dr. I. Rațiu, din Sibiu a trimis dlui Dr. E. Dăianu următoarea scrisoare, însoțită de 10 coroane, care ne pare destul de interesantă spre a o publica:

Sibiu, 14 Dec. v. 1904.

Stimate Domnule Doctor! Îți mai aduci aminte că-ți povesteam odată despre dragostea cea mare și iubirea cu care Tatăl meu iubit ne povestea noue copiilor despre timpul petrecut de dinsul la școalele din Blaj. Tatăl meu, Dimitrie Orghidan, fost capelan gr.-or. la biserică sfintei Treimi din Brașov, pe Tocile, și-a făcut studiile teologice (! Red. »Răv.«) în Blaj, și trebue că mult și-a plăcut lui acolo, căci cu multă venerațiune și stimă vorbea el de profesorii lui, cu mult drag și multă iubire de consolarii lui și de cei cu cari venia în atingere. Multă simpatie, multă recunoștință avea el pentru Blaj în tot timpul vieții sale scurte, căci tinăr și-a părăsit familia, abia avea vârsta de 46 ani. Timpul studiului seu cred, că a fost cam între anii 1835—42. — Acestea mi le-am reamintit eu cetind apelul din »Răvașul« și mă grăbesc, ca nu cumva lăsând să mai treacă timp să fiu împedecată de circumstări de a-mi împlini eu o sfântă datorință față de iubitul meu tată, sau mai bine zis față de locul, unde el pe lângă studiul chemării sale a învățat și ce e iubirea, dreptatea și adevărul. Am o mică rentă

— Comitetul »Asociațiunii« apelează de nou la publicii românesc să-și răscumpere feli-citățile de anul nou în favorul »Museumului istoric-etnografic«. — Asemenea apel face și direcțiunea gimnasiunii din Brașov în favorul mesei studenților.

— **Reuniunea femeilor din Blaj** a împărțit în 4 Ianuarie a. c. la 50 băieți (ucenici de meserii și școlari) haine în preț de 270 coroane. De față la împărțire era D-na Nestor, pres. reuniunii și mai multe Doamne și Domni.

— † **Aurel Pelle**, preot gr.-cat. român, membru în direcțiunea soc. »Sătămăreana«, a re-posat în 28 Dec. n. 1904. Fie-i memoria bine-cuvântată.

— **Bănci românești.** În anul, ce a trecut, s'au înființat următoarele bănci românești: »*Chiseteiana*« în Chiseteu, cu un capital de 25.000 C., »*Concordia*« în Lugoj, 150.000 C., »*Geogiana*« în Geoagiu (Algyógy), 80.000 C., »*Izvorul*« în Ili-Murășană, 80.000 C., »*Jiana*« în Petroșeni cu 60.000 C., »*Sercăiana*« în Șercaia, cu 50.000 C. și »*Ternovana*« cu 25.000 C.

— **Reuniunea femeilor din Sâncel** a făcut pom de Crăciun pentru băieții săraci de acolo. Hainele în preț de 95 coroane le-au împărțit în 1 Ianuarie a. c. asistând foarte mult public. S'au bucurat săracii și s'au mângâiat în suflet dăruitorii. Dacă în Sâncel s'a înființat reuniune, oare de ce nu se înființează în fie-care comună românească și dacă reuniunea femeilor din Sâncel de 4 ani a făcut un iconostas frumos cu 1400 coroane și alte lucruri și are o avere de peste 900 coroane, pentru-ce nu lucră și alte reuniuni înființate? — Laudă se cuvine părintelui V. Smigelschi!

— **Tinerimea română** din Cojocna, aranjează a II-a zi de Crăciun o petrecere populară împreună cu declamări, dialoguri, cântece în cor. Se vor juca jocurile naționale »Călușerul« și »Bă-tuta«, și altele. Venitul e merit în favorul școlii gr.-cat. din loc. Prețul de intrare de persoană 40 fil. de familie 60 fil. Inceputul la 7 ore seara. O altă petrecere împreună cu teatru se pregă-tește în Cojocna pe Anul nou în folosul școlii gr.-or. române.

— **DI Mihail Făgărășan**, Prea Onoratu protopop al Becleanului, din Teure, a trimis la adresă foii noastre, de odată cu abonamentul, și pentru nenorociții din Câmpeni 5 coroane, ear pentru »Masa studenților universitari« din Cluj asemenea 5 coroane.

— **Reuniunea sodalilor români din Blaj** a premiat în 4 Ianuarie a. c. cu 20, 15, și 10 co-roane pe 3 sodali, cari s'au eliberat în 1904 și au produs cele mai frumoase lucrări.

— **In Hunedoara** elevii școlii române gr.-or. vor arange a doua zi de Crăciun o producțiune teatrală-musicală în sala Hotelului »Hunyadi-Várhoz«, în folosul școlii.

— **Atențiune.** Guvernul Ungariei a iertat acuma călătoria prin Bremen. — Pașapoartele, care sunt predate pe la Fiume, acelea sunt și prtn Bremen valabile. — Cine are voie a călători prin Bremen, acela trebuie negreșit să trimită în Bremen 20 coroane arvună. (68) 1—2

Rujmalin de virv tăiat
Noi vorbele le-am gătat.
Verde-i spicul de săcară
Te-ai întoarce bade eară;
Dai mai verde hăl de grâu
Te-ai întoarce și-i târziu

(Din Toplița).

Vai maico ș'a mieu noroc
L'ai pus cu lemne pă foc
Cu paie l'ai ațit
Mi l'ai ars de l'ai scrumat,
Calea pe apă i-ai dat
Și măicuțo teai rugat
Ca să nam maico noroc
Niși aiși niși ntralt loc.

Că-s străin Doamne străin
Ca peștele 'n dapă lină
Și ca omu 'n țară strină
Și-s striin Doamne striin,
Striin-u-s ca pasăria
N'am milă nicăiria
Striin-u-s ca pui de cuc
N'am milă une mă duc.
Siracă strinătace
Mul mi-ai fos soră și frace
Și mi-i fi până la moarce.

(Din Minierău).

Asemenea mărgeluțe a înșirat dl Popovici multe în cartea sa, pe lângă unele povești. La urmă ne dă un glosar de cele mai originale cuvinte din părțile acelea.

Dr. E. D.

Cu 1 Ianuarie începe nou abonament

la **„Răvașul“** Pe $\frac{1}{4}$ de an costă 90 fil.
„ $\frac{1}{2}$ „ „ „ 1'60 „
„ 1 „ „ „ 3'20 „

Restanțierii să binevoiască a-și achita datoria!

MAI NOU

Conferența dela Sibiu.

Convocarea, ce am publicat în nrul din urmă după cum atunci îndată am observat, nu poate fi socotită ca convocarea conferenței partidului național român. Așa s'au declarat până acum cei mai distinși frunțași români și cele mai de frunte organe, credincioase partidului național. Astfel conferența din Sibiu, dacă peste tot se va întruni în condițiunile convocării, nu va putea să se declare în numele partidului național și să aducă hotăriri cu putere obligatoare pentru membrii partidului național. În special dacă întrunirea de acolo ar enunța »activitatea«, — doar așa îi este toată »chemarea«, — aceea nu obligă pe aderenții partidului național.

Din faptele ce vom înșira aici pe scurt se poate vedea limpede starea lucrului.

Aprecierea »Drapelului«.

În ultimul seu Nr. valorosul organ dela Lugoj constată, că conferența din Sibiu convocată pe 10 Ianuarie nu este conferența partidului național român și roagă biroul comitetului național să rectifice și să convoace în mod corect o adevărată conferență națională.

»Gazeta Transilvaniei«.

În același înțeles scrie și vechiul ziar național dela Brașov, declarând hotărit, că conferența dela Sibiu nu va putea fi expresiunea partidului național român.

Dr. Mocsonyi.

Ilustrul bărbat al națiunii, care este desigur cel mai luminat și cel mai corect frunțaș al partidului național, întreat asupra chestiunii s'a declarat tot asemenea.

Domnul Dr. Alesandru Mocsonyi a declarat că nu poate primi mandat pentru conferența din Sibiu, pentru-că nu conferența partidului național este convocată acolo, ci conferența delegaților fără considerare la poziția lor politică. Prin urmare un sincer aderenț al partidului, care ține la principiul solidarității, nu se poate pune la consfătuire, cu angajamentul solidarității — cum singur ar avea înțeles — cu domni, cari faptic au spart solidaritatea prin activism, și cari astfel nu mai dau nici o garanță că ar respecta și conclusele eventual contrare dorințelor lor, ale unei conferențe.

Dr. A. Murășanu.

Intreat decanul ziaristilor români, a declarat telegrafic, că nu consideră de corect și cu scop de a primi mandate pentru »conferența« dela Sibiu.

Atitudinea Clujenilor.

Domnii Dr. Amos Frâncu, avocat, Dr. E. Dăianu, protopop și Dr. Victor Poruțiu, avocat, recercați fiind din cercul Cojocna a primi mandat pentru conferența din Sibiu, au refusat categoric, fiind-că nu comitetul național a convocat-o, nu delegații partidului sunt convocați, ba nici nu s'au ordonat alegeri publice de delegați ai partidului.

Totodată au declarat, că nu recunosc, că întrunirea de 10 Ian. n. 1905 din Sibiu ar putea să se rostască în mod valid și obligator în numele partidului. Au pretins în același timp să se convoace pe basa programului și partidului național conferența și atunci, dar numai atunci, cu plăcere vor primi mandate.

Din toate acestea se vede lămurit că, întrunirea convocată pe 10 Ianuarie n. la Sibiu nu poate împlini rolul ce i-au merit »activității« nostri.

Cojocna nu alege.

În urma scrisorii edresate de D-nii Dr. Frâncu, Dr. Dăianu și Dr. Poruțiu, frunțașilor din Cojocna, alegătorii au refusat să aleagă delegați la »conferența« din Sibiu.

Harababura completă.

După cum aflăm, d-nii Indre László și Teodor Boca Someșanul au convocat pe 8 Ianuarie o conferență, ca se constituie un partid »constituțional« românesc.

Posta Redacțiunii.

— Dlui Iancu Ogrin Am cetit și noi art. »Tit Bud« în »Drap.« Când vom avea loc îl vom reproduce. — Dlui Vas. Borgovan în Ș. Trimizeți 50 fil. în marce postale și vă trimit »Căl. Pop. Român«. Vă vine mai ieftin. — Dlui G. C. în Banișor. Suma trimisă am primit-o. Binevoiește a încassa și dela C. P. 5. —

Căzanie

rostită mai întâi în ziua Anului-Nou 1866 în Sf.

biserică românească gr.-cat. din Dretea

de

Ioan Roman.

(Continuare).

Vedeți, dacă face cineva ceva, ce nu e lucru de rind, îndată se află multehuri rele în lume, cari nu o lasă într'atăta. — Așa dară de este cineva în biserică, care se aibă lipsă a să depărta, de să simte cineva slab, — de are careva de isprăvit vre-un lucru, care nu suferă amânare, — ori dacă vre-o femeie trebuie să meargă acasă să gătească prânzul pentru bărbatul său, fiind-că bărbatul are așa nărav rău, că nu-i bine, dacă nu-i gata prânzul, când iese din biserică și din tirnațul crîșmei răgnește una ca să auză întreagă lumea, că lui îi foame, — ori dacă vre-o fetișoară își așteaptă pețitori și ar' vrea să-și mândrească fața pe atunci, — sau din alte pricini vrea careva să iasă din biserică, iacă eu le zic la toți acestia, ca să-și facă numai iute cruce și să se ducă în știrea Domnului, acolo unde se dorește, și să nu aștepte, ca să mă apuc eu de învățătură, care numai de aci înainte va urma. — Altmintrelea, care s'ar duce numai ceva mai tirzior neputând aștepta până în sfârșit, acela ușor ar putea fi asemănat cu muiera din poveste și ușor se pot afla destule guri rele, cari se i-o spună drept, că acela, ori aceasta au fugit numai pentru-că n'au putut să-și asculte faptele, — pentru-că l'a împins cineva de spate zicându-i: »dute, că vezi, că tocmai de tine vorbește«. — Așa dară, ca să nu cadă judecata oamenilor și pe vre-un nevinovat, de aceea vă dau de grije, că cine are lipsă și grabă de mers, să meargă înainte.

Cei-ce vor rămănea aci: frece-și mâinile, de li-i somn, — adune-și gândurile, de pe unde le-au imprăștiat mai înainte, — fetișoarele să înceteze din cotituri și șoptituri și cu toții ridicați un cuget curat de rugăciune către D-zeu. Duchul Sfânt, ca să vă deschidă și lumineze mintea și să vă ajute, ca baremi învățătura asta să o înțelegeți, ca baremi din aceste multe vorbe, să puteți alege ceva, ce să vă fie de folos și să vă cunoașteți faptele acelea, de cari trebuie să vă lăpădați și să vedeți calea aceea, pe care trebuie să umblați, ca să nu rătăciți.

Ce e drept, eu am adunat pe azi mai multe cuvinte în nădejdea, că azi, ca în ziua cea dintăiu a unui an nouă va n' si. biserică iarăși baremi, ca în ziua Crăciunului de îndesuită și veți fi mulți la împărțirea cuvintelor mele; totuși chiar și dacă ved, că unii vreau să se plătească de D-zeu cu două zile, ori mai bine zis cu 3—4 oare pe an și abia vin în ziua de Crăciun și în cea de Paști vin la biserică, ca să nu-i judece oamenii, că ei nu cearcă biserică, — și dacă ved, că mulți lenevesc pe acasă și nu pot auzi, ce le spun, — văzând eu acestea, nădejdea, pe care mi-am pus-o în mulți, o pun acuma în cei puțini, cari sunt de față în credință, că voi precum ați venit aici ca și mine, tot așa veți ținea cu mine în celea adevărate. Dacă eu nu țin cu cei ce zic: »ar putea să tacă«, ori »mai bine ar face să tacă«. — eu nu țin nici cu zicala:

Cine aude și vede — și tace,
Numai acela poate trăi în pace,« —

ci eu zic așa:

»Cel-ce aude și vede fapte rele și tace,
Pe cel rătăcit nu-l îndreaptă — putând face,
Faptelor părtaș, — Satanei slugă să face,« —

eu nu mă uit nici la aceea, că celor ispititi de Satana le pare rău, dacă le hulesc purtarea lor, fiind-că eu chiar atunci am mai mare plăcere, când diavolul cu credincioșii lui nu sunt îndestuliti cu ceea ce le zic și le fac eu. Doresc dară, să țineți cu mine în astă privință și plecând dară pe calea dreptății, nu veți fi cu două fețe, nu veți fi lingușitori, — și ceea ce le veți culege din vorbele mele le veți împărți voi frațește cu cei-ce nu sunt de față și nu veți face părtași cu tăcerea în faptele celea rele, ci veți șili alătura cu mine a împedeca răul și a îndrepta pe cei pierduți.

Să cercăm dară, cari sunt în sat între noi greșalele acelea, cari ne otrăvesc viața și ne amenință cu pierire mai tare decât pe alte neamuri, între cari poate că acelea n'au apucat așa la putere.

Oh! păcatele omului sunt atât de multe, încât acelea nici că se pot număra, acelea toate să le cercăm noi nu ne e de ajuns ziua cea dintăiu a anului, ma nici toate celea 365 de zile ale anului nu ne-ar fi destule, dacă am cerca toate păcatele cu deamăntul. — Ce să facem dară? Vom rămănea de-o camdată pe lângă celea mai mari și mai spornice și dintre acelea vom cerca numai cinci păcate mai bătrâne și ne vom trage samă, cum stăm cu acelea?

După a mea părere nu ar fi cinci domni mari în satul nostru, cinci domni mari și bogăți și cu vază și de cari ascultă cei mai mulți din

sat, — dacă nu ar fi aceştia, atunci satu nostru ar avea altă faţă. Aceşti cinci domni sunt:

1. Necinstirea şi batjocurirea lui D-zeu, şi nebăgarea în samă a poruncilor lui şi a bisericei lui.
2. Neimplinirea datoriei părinţilor către prunci şi a poruncilor către părinţi.
3. Câştigul pe nedreptul.
4. Credinţa deşartă în D-zei străini.
5. Beţia cu sora sa lenea.

Dacă nu ar fi aceşti cinci domni stăpâni pe satul nostru, eu așa cred, că satu ăsta și oamenii din el altă faţă ar avea și mai bine le-ar merge și'n lumea aceasta și în ceea-ce va să fie, — nu ar avea atâtea dureri, atâtea suferințe, atâtea foame, atâtea sărăcie, și atâtea rușine, atâtea boale, atâtea pisme și alte nenorociri.

I.

Înzădar zice a 2-a poruncă alui D-zeu: »Nu lua numele lui D-zeu îndeșert,« înzădar strigă a 3-a poruncă: »Cinstește ziua Dumineci.« înzădar ne îndatorează porunca sf. biserici, că afară de Dumineci, să mergem în sărbători la sf. biserică, că acolo să ascultăm sf. liturgie și să cerem dela D-zeu ceea ce ne trebuie, — înzădar sunt toate acestea, pentru-că noi le ascultăm cu urechile, — dar mintea nu ne stă la ele și în inimă nu le încreștăm, — și așa nu urmărim și nu împlinim poruncile acelea, ca și cum nu pentru noi le-ar fi rinduit D-zeu și sf. maică biserică.

Nu-i cinstit, ci e batjocorit numele lui D-zeu atunci, când cei mai mulți, mici și mari, în loc de a-l lăuda cu frică și din suflet pe D-zeu, — care de care își pare, că pe întrecute stau să-l tragă din ceriu jos cu sudălmile lor cea cumplită și spurcată, ce la tot pașul le auzim dela cei mulți blăstămați și miruiți de diavolul. La tot pașul auzim sudălmii cumplite dela aceia, ai căror creeri sunt turburați de aburul și de puterea rachiului și al căror cap e plin de scame căpătate din tocitărea Jidanilor, — dar nu numai dela aceștia auzim sudălmile înfricoșate, ci și dela prunci, cari abia știu să ducă cu mâna la gură, auzim sudălmii mari și grele, ba! aceștia nu s'au mulțumit cu sudălmile auzite și învățate dela părinții lor, ci au învățat niște sudălmii urite și spurcate dela Unguri, ce spre nenorocul nostru acum vre-o 17 ani au fost aduși în părțile noastre și cari între alte multe rele și nevoi, ce au adus pe capul nostru, au adus și niște sudălmii, de cari auzindu-i se școală creștinului pēr'un cap de groază. — Vedeți, părinților, dacă nu vă pasă de școală și află prunții vostri școală pe la vecinii Unguri, — bucurați-vă dară, că bune lucruri au învățat copiii vostri dela școala lor! — D-zeu a șters de pe fața pământului cetățile Sodomă și Gomora pentru fărâdelegile locuitorilor lor, prin ce a arătat, cât de cumplit știe să pedepsească fărâdeleaga și păcatul. Cu satul nostru încă poate face D-zeu așa. Voi ziceți, că pentru unii vinovați nu ceartă D-zeu pe toți. Dar cari sunteți nevinovați? Farisei sunt toți! cari să judecă ei pe ei nevinovați, căci toți sunt vinovați, câți aud sudălmii și nu dau peste gura celor ce le rostesc, ci încă rid. de ele și neoprindu-le le suferă și le uită.

Oare nu-i luat numele lui D-zeu îndeșert și atunci când babele și nevestele și fetișoarele nu se țin de ceea-ce sunt și nu știu grăi 2—3 vorbe una către alta, fără să nu zică pe »doamne bate-mă,« și câte și mai câte vorbe proaste de acestea.

Nu se pot înșira într'o vorbire toate faptele și vorbele prin cari luăm noi numele lui D-zeu îndeșert, — dară eu vă întreb: dacă vor mai ținea aceste rele numai cât de cât, dacă vor trece acestea înainte și pe acest an nou: ce așteptați pe ochii vostri alta de cât orbie, — ce așteptați în trupurile și oasele voastre alta, decât junguri, dureri, friguri și tot soiul de boale; ce așteptați asupra clădirilor voastre alta decât pară de foc, între vitele voastre boale, pe țarina voastră ghiață și vermi; prunții, ce vi-se vor naște de aci încolo, nu puteți dori să vi-să nască altmintelega decât schilozi și nevoiași, — iar pe voi în lumea cealaltă nu vă așteaptă alta decât căldările clocotinde și chinurile cea cumplite ale jadului.

Treziți-vă dară, — deșteptați-vă până nu-i târziu, — puneți gard între ziua de ieri și cea de astăzi, între anul petrecut și între cel nou, între rău și între bine, — și nu suferiți să se mestece laolaltă! — Băgați de samă, că de mușcătura unui șarpe să umple tot trupul de venin și piere, de un pumn de aluat să acrește ori câtă pâine. Rupeți odată capetul relor virite între voi, și cu acest an nou începeți viața nouă și lui D-zeu plăcută.

Așa, fraților, lăpădați vestmintele cea înținate, nu intrați în anul nou cu ele, îmbrăcați alte curate și așa spălați de toată necurătenia trupeză și sulfetească îndemnați-vă și de aci încolo veniți în toate Duminecele și sărbătorile la biserică, ascultați sf. liturgie, mulțumiți din inimă

și din suflet Părintelui curesc de toate câte vă trimite, — rugați-l cu lacrimi să vă ierte câte ați greșit, să vă ajute a vă feri de greșale, — rugați-l să vă dea toate, ceea ce vi-s de lipsă și acestea spuneți-le și celor ce nu-s aici, dar învățați-i și spuneți-le și aceea, că rău greșesc, că nu vin la biserică și rău greșesc și atunci, când vin cei drept la biserică, însă nu pentru aceea, ca să facă cum v'am spus mai înainte, ci numai pentru aceea, ca să-l vadă pe el alții, că și el e aici, apoi și el să vadă, cine mai este aici, — să vadă, cine cum vine, cum își face cruce, care cum e îmbrăcat, să vadă care cum e de nimerit gătită, la care, cum îi stau păunii și alte nimicuri, fără de a ridica batăr un suspin, un gând, de »doamne ajută« către ceriu. Biserica, dragii mei, nu e crijmă nici casă de comedie, — preotul și cântăreții nu-s comedieși, la cari numai să vă uitați, ca la ceterași. Preotul și cântăreții cetesc aici și cântă, dară nu voue, ci lui D-zeu, toate acelea câte le puteți auzi din gura preotului și a cântăreților voue numai așa vi-s de folos, dacă și voi întorși cu fața către altariu le veți urma batăr cu gândul și nu vă veți împrăști mintea pe la lucruri lumești, de multe-ori rele. Altmintelega v'o spun verde, că înzădar vi-s crucile cea multe, înzădar vi preumblarea și sărutările cea multe pe la icoane, pentru-că D-zeu cu acelea nu este îndestulit, dacă nu e cugetul curat și inima înfrântă și smerită, care o așteaptă D-zeu dela aceia, pe cari i-a dăruit cu suflet și cu înțelepciune. Dacă D-zeu s'ar mulțami numai cu facerea de cruci și cu sărutările icoanelor, fără să aștepte cuget curat și inimă înfrântă, atunci oamenii ar face desul, dacă ar forma o mașină, care într'una să facă cruci și să sărute icoanele, ba io zic mai mult, dacă D-zeu s'ar mulțami cu atâtea, atunci însuși ar fi zidit nu oameni cu suflet și cu înțelepciune, ci niște mașini, cari să facă cruci și sărute icoane și atunci n'ar mai fi avut D-zeu supărarea și durerea, de a să vedea necinstit, căci mașinile numai una ar fi știut să facă. — Dar D-zeu așteaptă închinăciune cu gând curat și din inimă smerită și înfrântă, și va fi vai de cei-ce nu se închină așa lui D-zeu.

lară mi-ar plăcea mie să știu, de unde capătă învățătura prunții și fetele, cari au umblat și au și învățat câte ceva la școală și știau bineșor să cânte și știau să se roage, — de unde au căpătat ei învăț, că venind la biserică să se razine de păreți, ca niște bolnavi și schilozi, și să cotesc și șoptesc și rid în biserică? Hei, prietășilor, — să vă gândiți voi de aici la școală, nu ați învățat'o, ca să o lăsați într'atât, ci ca să o știți și să o folosiți și să o faceți în toată viața. Voi ați învățat, între altele, cântări, cu cari în biserică să-l lăudați pe D-zeu, voi dacă nu stați toți laolaltă și să cântați cu cantorii și cu cei-ce acum învață cântările, nu sunteți creștini cum să cade, voi faceți ca și nebunul, care voind să poarte găzdasăgu și să-și lucre moșia, a muncit și a cheltuit, până și-a făcut car nou inferecat și și-a cumpărat patru boi frumoși, apoi într'o zi carul l'a suit în podu casei, boii i-a lăsat în pustiă să meargă unde vor vrea și el s'a culcat să doarmă. — Așa fac și băieții și fetele.

Dar pentru purtarea asta a lor eu am să-mi trag samă cu părinții lor, că părinții sunt de vină, după cum cu ajutorul lui Dzeu vă voi spune acuma. (Va urma.)

Szám 15409/1904. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMEŒNYI KIVONAT

A kolozsváji királyi törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az »Economul« takarékpénztár és részvénytársaság végrehajtónak Mátyás István kesely végrehajtást szenvedő ellen 360 kor. tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár városi királyi járásbírószág területén levő Vista község határán fekvő következő ingatlanokra és pedig: 1 a vistai 75 számú tjkben A I. 9, 18, 19, 21, 22, 24, 34, 35, 42, 44—51, 55—60. rdsz, egy jószágtestet képező ingatlanságra, mely jelenleg végrehajtást szenvedett vételi jogutodjai névszerint kiskoru Mátyás János kesely, kiskoru Mátyás György kesely és kiskoru Mátyás Márton keselynevében áll, 1200 korona becsértékben, még pedig a Mátyás Istvánné szül. Török Anna javára C. 1, C. 2 sor alatt bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartása mellett; 2, a vistai 427 számú tjkben A 1 rend 1095/1 helyrajzi sz. ingatlanból végrehajtást szenvedett vételi jogutodjainak B. 4, 5 és 6 sor alatti 1/2 részbeni jutalékukra 15 korona becsértékben; és 3, a vistai 428 számú tjkben A 1 rend 1105/3 hrsz. ingatlanból ugyanazoknak B. 3, 4 és 5 sor alatti 1/2 részbeni jutalékukra 20 korona becsértékben mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1905 évi február hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor Vista község előljáróságának hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a

megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törvénycikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni A kolozsvári kir. törvényszék mint tkvj hatóság.

Kolozsvár 1904. évi november hó 14 napján.

Ádám Dénes s. k.
kir. tszéki albió.

O carte eu adevărat bună!

„Mama S-tului Augustin“

de
EMIL BOUGAUD

episcop frances.

Tradusă de „SALBA“ clericilor români din Budapesta și tipărită cu îngrijirea și cheltuiala d-lui

Dr. E. DĂIANU.

Prețul: broșurat 3 cor., legat 4 cor.

Se capătă la administrația

RÉVAŞULUI

Cluj, Jókai utca nr. 6.

Conținutul următoarelor preparate sunt recunoscut de foarte bune de profesori și medici renumiți. Senegin contra tusei, răgușelei, durerii de pept, officei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutateii de respirat, lungoaiei și tusei seci. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrișiturilor. Cele mai îmbărrate boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprindearea de stomac, greața și vomarea, sgarciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la morburi secrete, 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Chimicale, drogă, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee rusice, parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți precum și praf. Ori-ce fel de articol din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și veți convinge.

(67) 1—10

Colonel Demeter.

apotecar în Orăștie (Szászváros) Iskola-u. 55

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIŒIU

CLUJ

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransă acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui Erich Fabritius din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.

NIȘTE OBICEIURI DE PE LA NOI

E sara de Crăciun. In căsuțele scunde începe din vreme în vreme flacăra slabă a unui muc de luminare sau se luptă cu stângerea feștila și mai slăbuță a lampei moștenite din strămoși. Focul numai dudue vârtos și se ceartă pe întrecute cu oala de verze inădușită, care în mânia ei îl scuipă câte odată în față, numai să bată joc și așa să-și răsbune. Pe vatră o hoască de babă sluită de bătrânețe și încârligată, scormone încet și motâind din cap a fudolie, jarul din jurul oalei certărește. Ear când lumina trezită se oglindează pe fața nepoțelor, grămădiți de-a valma în păcelul de lângă vatră, descoperiți și răsboliți de căldură, ca de visuri uitate își aduce și baba aminte de copilăria ei, și-apoi așa rënd pe rënd i-se strecur pe dinainte zile de ajun vesele și plăcute, și oftând își numără pe degete, ca și cum ar da cu bobii, puținele zile, cari o mai despart de groapă și își vede și cea din urmă zală încheiată.

Au lăsat-o toți singură ca să veghieze, că feciorii cu colinda erau abia pe la popa, și la ei cum șed de margine, ajunge rëndul târziu, abia când toacă în liturgie.

Așa să scurge noaptea ajunului, veghiată de babele, cari fac mereu la închinăciuni focului obraznic, care le mai și mulțamește din vreme în vreme, tocmai când fac închinăciunea mai cu moț. Gerului nu-i prea îngădăe focul să-și arete dibăcia; arborii gem sub grămada de zăpadă, încercată pe ei cu nemiluita și din când în când câte un câne răsbît de ger, mai dă câte un semn de viață, ear clăbucii de fum ies deși din hoarne pe înțețite. Numai colinda, înălțătoarea și sfânta colindă, să ridică spre cerul senin ca lacrima, umple pământul de bucurie și-l îndeamnă să salteze împreună cu îngerii, cu magii și cu păstorii, că mare minune s'a arăt în Vifleim după cum vestiră copilașii cu steaua mai de cu seară și după cum dădu de știre și ceata gălăgioasă și dornică a băieților cu »Bună sara, sara lui Moș Crăciun«.

De-a dragul să-i tot privești în sburdălnicia lor pe copilașii aceștia. Unui om trăit la oraș i-s'ar părea cam ciudați și străini, mai ales dacă ar fi și ei străin de neamul nostru.

Parcă-i vîd pe toți așa de-a valma, alergând după puteri dela o casă la alta, mai cu seamă băieții, mici, butucoși, îmbrăcați în sumanele tatăso, rostogolindu-se de-a brebeneaua în dâlma de zăpadă, ear de sub căciula cât o ferdelă, a tatăso și aceea, șarată ochii lor focosi, udați în lacrimi și fața rotunjoară și grăsolie. Și încă una: par'că într'adins își spânzură de gât

traistele celea mai mari. Judecată de copil, nevinoată, dar plăcută.

Ei dar las să se învrăjbească la împărțire, că așa li data, și noi să vedem colindătorii pe unde sunt.

A cântat cocoșul de mult ear ei tocmai acum horesc »Colo 'n poarta raiului« la fereastra căsii cu baba, sfîrșindu-și munca.

Hei, hei! oameni buni, e mare bucuria în ajunul Crăciunului la noi, că știm suferi în pace, dar și când e vorba de veselie să te faci tot țiră și n'ai să dai de soț Românului. Unde mai găsești atâtea obiceiuri, care de care mai drăguțe și mai potrivite ca la Români? N'ai ce face așa-i Românul dela fire răbduriu și șăgalnic, cum sună și zicala: »Rabdă și tace« ș'apoi »cântă d'un cap«.

Obiceiurile noastre sunt multe și feliurite, după cum sunt de feliurite și ținuturile; multe cunoscute, unele nu prea. M'am gândit și eu să vă spun un obicei de pe la noi, din țara Oltului, obicei frumos și de laudă, împreună cu colindele și cu sărbătorile Nașterii. M'aș nizu și-l spun așa pe cum s'a păstrat întreg și neschimonosit de înriurire străine.

De e vechiu sau de mai încoace, nu pot dovedi, că-i mult de când stăpânim noi locurile acestea și vremea n'are gură să ne spună, asta-i una la mână. Alta, bătrânii își aduc aminte, că moșii lor să mai făleau din când în când, în câte o sară lungă de earnă, cu nezdrăvănii pățite în ceată și poate așa dela moș la strămoși dacă ar fi ceva urme, te-ai putea scobori până pe la Traian împăratul; așa înse lași lucrul cam baltă, îndestulindu-te cu frumseța lor, cum a rămas.

Știm noi, nu-i vorba, că colindele le-am moștenit dela Romani, dela descălătorii noștri, că prea miroasă unele a păgân, dar obiceiurile acestea, despre cari vă vorbesc nu par a fi făurite ori născocite de păgân, ci din potrivă lucru creștinesc cuprind în sine.

In colindă e destulă rămășiță păgână, ear bocetele noastre la morți sunt chiar »neniile« (bocetele) Romanilor vechi, mai adăugând, că credințele deșarte, ca împlinirea visurilor, a da cu bobii ș. a. sunt goale goluțe păgâne.

Spuneam, că obiceiurile despre cari vă vorbesc cuprind lucruri creștinești și în adevăr, porunca a doua și a treia D-zeească, tălmăcite de popor, așa cum știe el pe larg. Ia înțeleș și cu multă dibăcie.

Cică să bag plugul în brazdă:

Nu știu dacă în tot locul își caută feciorii, cum sosește postul Crăciunului »gazdă«, dar la noi așa s'au pomenit, cum zic ei, »de când tocoli«. Aici la gazdă să adună în sările lungi de earnă, ca să învețe colindele. Felul cum le învață, nu vi-l mai spun, că prea e ciudat și anevoios,

înveța. Feciorii însă s'au obicinuit așa din moși de să te bată trei zile și mai că nu l-ai putea strămoși, altul le-ar pricepe greu felul și greu i-ar și dăscăli, ear ei să dăscălesc înșiși și nu numai de ieri de alaltăieri.

Învățatul colindelor ține până în ajunul Crăciunului. Atunci se îngrijesc de beutură, căci tot aci și laolaltă au să-și petreacă și sărbătorile. Gazda le dă cheia dela pivniță, așază butoiul la loc sigur și aleg crișmar de a doua mână (ad hoc) până a doua zi de Crăciun.

Ziua de Crăcin o petrece fiește-care la părinți, ostenit și nedormit toată noaptea de atăta zdroabă, să mai întramă pușintel. Așa trece ziua întâiu, cam în odihnă.

Ziua a doua e cea mult dorită și așteptată. După slujba Dzeească, poflesc pe popa la gazda lor, — spun c'asa s'au pomenit, — parte ca să le întărească alegerile ce le vor face, parte să se încunjure ori-ce neînțelegere.

Masa e bogată, colacii cei mai frumoși, zamă domnească și apoi mncarea de căpetenie, curechiul (varza) cu carne; mai e obicinuit și al treilea fel, carne de porc friptă. Beutura? Vin beau toți, popa capătă ceva mai bunioșor și cu ce reverință să poartă față de densusul »doar de aia-i părinte să cade săl cinstești«.

Urmează apoi alegerile judeului, pristavului, pișgarilor (măciucașilor) și crișmarului.* Ciudate alegeri și cu cap făcute. Să numesc trei înși, de obicei, cei ce nu mai au nădejde de feciorit, căci aici nu cumpenește bogăția, ci cinstea și vrednicia. Numiții, sau cum le-ar zice cei învățați cam pe latinie »candidații« ies în tindă sau în cămară, ear cei rămași votează. Incepe, — ca să zic așa — dada: »să fie George a Saftelui«, al doilea tot George și de ar fi fost vre-unul cât de mânios pe George, și tot cu George votează, fiind de părerea »c'asa-i bine«. Aici să poate vedea înțelepciunea Românului: iubirea de bunăînțelegere și simțul de dreptate. Să deschide ușa și intră judele ales. Doi din ceată, cei mai spătoși și-l înhață și sus cu el spre grindă în urările celorlalți de »vivat să trăiască«. Il duc apoi la masă, așezându-l la dreapta preotului; aici e locul de cinste al judeului. Înainte de a continua alegerile celorlalți, golesc cu toții câte un păhar de vin în onoarea nou-alesului jude. In semn de reverință toți să ridică sus, părintele spune un mic toast (o cuvântare scurtă) și tot părintele cel dintăiu ciocnește păharul cu judele.

Urmează apoi alegerea celorlalți și formarea legilor. Legile sunt scrise de părintele, dar chibzuite și făurite de feciori pe basa celor din anii trecuți. Bătrânii au aici cea mai bună trecere. Să dau și eu lumii legile așa cum sunt:

*) Câte odată alegerile să fac înainte de mncare.

„La nașterea ta Christoase.“

Era în ajunul Crăciunului. In casa ciobotarului Ionuț nu să făcuse nici o schimbare mai de curînd. Năcaz înse era destul, mai mult poate de cât trebuia. Și cum să nu fie năcaz cu 9 copii, mai toți mititei și muiere nu avea, căci îi murise încă de cu vară. Parte pentru-că îi murise femeia, parte pentru-că avea copii mulți, nu putea ajunge bietul la nici o stăricică. Cu copii avea mai mult năcaz. Doi-trei umblau la școală, unul trebuia să-l pregătească de școală, pe altul trebuia să-l poarte în brațe, la altul trebuia să îi deie de mncare; pe unul să-l îmbrace, pe altul să-l spele și alte multe năcazuri, la cari bărbații nu să prea pricep și nu li-e îndemână să le facă. — Când le croia încălțăminte, trebuia să croiască deodată 9 pärechi! Când le tăia pâne, trebuia earăși să le taie 9 fălii! Când le așternea patul, trebuia să aștearnă un pat dela ușă până în fundul căsii sau până la fereastră! — »Oh, doamne Dumnezeu, bine m'ai dăruit« oftă adeseori bietul ciobotar, când peste miezul nopții, trebuia să stea de lucru, plecat pe scăunenciul cel cu trei picioare, pentru-ca să poată hrăni trupul atător suflete. Dar apoi mulțumită lui Dumnezeu — zicea el — încă tot nu am pricină așa mare de a mă plânge; toți noștri sunt sănătoși, și se poartă bine; toți sunt buni, frumoși și înzestrați cu mâni, picioare și păntece sănătoase. Și apoi mai bine 9 bucăți de pâne, decât glăjuță de medicină; mai bine nouă paturi decât un sicriu între ele; de altcum Dumnezeu să ferească de așa ceva pe

toți părinții simțitori, chiar și atunci când le-ar mai rămănea opt, dacă unul le-a murit.

Copii ciobotarului nici gând nu aveau de moarte. Par'că era hotărit ca ei, toți nouă să trăiască, să se lupte cu neajunsurile lumii aceștia și să nu dea altora loc în lume; nu le strica lor nici ploaia, nici zăpada, nici pita uscată, cum era de cele mai multe-ori.

Era, cum am zis, în ajunul Crăciunului. In ziua aceasta bietul ciobotar nu avu de loc stare. Acuși mergea într'un loc acuși în altul, pentru-ca să ducă acasă încălțămintele, ce să legase ale gata pe Sf. sărbători. Astfel fi lui, ca tuturor celor ce sunt ocupați, îi trecu ziua cât se poate de iute. Era acum cătră sară. Ciobotarul era încă prin oraș. Când să întoarse acasă, aproape în fie-care colț de stradă văzu deosebite obiecte: turte, zăchar sau fel de fel de jucării, cari să vindeau pentru copii cei buni, ca daruri de Crăciun. Ciobotarul să și opri în câte-va locuri, dar nu pentru-ca să cumpere, căci dacă ar fi voit să cumpere, ar fi trebuit de odată nouă. Doar dacă ar fi cumpărat numai una sau două s'ar fi supărat 6—7 copii. Stătu puțin pe gânduri, dar cu treaba aceasta nu o putu scoate la cale. Să hotări deci în urmă, ca să le ducă un alt dar de Crăciun și bun și frumos, care nici nu să strică, nici nu să roade și de care să pot bucura toți, fără a fi cât de mică mânia între ei.

Ajungând acasă în mijlocul familiei sale de 9 membri, ciobotarul începu: »Copii mei, aici sunteți cu toții? Știți voi că sara aceasta este sara de Crăciun? E așa dară sărbătoare și încă sărbătoare mare! In astă sară nu vom lucra, ci ne vom bucura cu toții, preamărind prin cântări,

după-cum e datina, pe Acela, care s'a născut, a pățimit și a murit pentru păcatele noastre«. Copii au simțit o nespună bucurie la auzul acestor cuvinte. Stați numai — începu din nou bunul părinte — eu vă voi învăța o colindă frumoasă, cea mai frumoasă din câte le știu, pe care am păstrat-o drept dar de Crăciun pentru voi. Copii toți s'au adunat în jurul tatăulu lor și cu mare nerăbdare așteptau să-i învețe și pe ei cântarea sau colinda aceea. Înainte de a le-o cânta, îi puse în rînd după mărime, ca pe niște fluere dela organe, ear pe cei mai mici îi luă în brațe. Le zise apoi să tacă și să fie cu grijă, că le-o va cânta odată numai o singur, după aceea au să cânte și ei. După aceste își luă ciobotarul pălăria de pe cap și cu o față serioasă începu să întoneze colinda, ce să începe cu cuvintele:

»La nașterea ta Christoase«. Copii și fetele cele mai mari, numai decât învățară frumoasa colindă; mai mult năcaz a avut cu cei mai mici. Căci aceștia tot greșiau și săreau sau să abăteau dela tact; în urmă însă o învățară cu toții. Și apoi să fi vîzut ce bucurie a fost atunci, când toți noștri, au început să întoneze mai gros și mai subțire cea frumoasă cântare, ce au cântat-o în cea noapte vrednică de pomenire și poate și acum o mai cântă îngerii, când tonul melodios alor astfel de nouă suflete nevinovate, cer dela ei de acolo de sus răsunet. De sigur și în raiu să bucurau îngerii de cântarea copiilor.

Mai puțin să bucura însă de cântarea copiilor domnul acela, care locuia în etajul dintăiu al aceleși case. Acest domn neînșurat locuia singur singurel în 9 chilii. In una ședea peste zi, în alta dormia noaptea, în a treia pipa, în a patra

Pravila noastră.

1. Cine necinstește (înjură) numele sfânt al Crăciunului, că-i s'erbătoare mare și acum se prăznuiește, plătește 1 zlot bani buni.

2. Cine necinstește s. nume a lui Dumnezeu tot 1 zlot.

3. Cine necinstește numele Preacuratei 50 de cr.

4. De va sudul ori-ce nume de sfânt, se globește tot cu 50 cr.

5. Judele e mai mare peste noi toți, (vrea să zică are putere), de el trebuie să asculte toți, care n'ascultă întâiu și a doua-oară, când îi spune, a treia-oară îi dă drumul din ceată, că el are putere.

6. Judele poruncește prisavului, crișmarului și pîrgarilor de-or face ceva rău și tot el îi ia la răspăr.

7. Judele are drept să aleagă pristav și pîrgari pe cine vrea el. (E cam putere, pe cum se vede și cu mare cinste împreună).

8. Pristavul se poarte de grije ca să joace toate fetele, că n'ar plăti și se nu joace.

9. Tot feciorul trebuie să joace din 2 jocuri unu, dacă-i jucător, da nu joacă plătește întâiu 10 cr., a doua-oară 20 cr., a treia-oară se scoate cu totul din ceată, că nu vrea să asculte și face ceata de rușine; care nu-i jucător plătește odată pentru totdeauna 30 cr. și nu-i ertat nici lui să se depărteze de ceată, că i-se dă drumul numai decăt.

10. Pristavul, când face țiganul semn (Insemn și eu ceva aici, jocul de căpetenie e un fel de Ardeleană jucată în cerc, păreche cu păreche. Până la semnul dat de lăutar, joacă feciorii ei de ei felurite figuri cu dibăcie și »după punct« făcute. La semnul dat pristavul adună fetele toate, prinse una de alta cu cărpa (marama sau numai cu mâna, face cu ele trei încunjure, apoi le împarte la feciorii jucători. Incheierea jocului e un »hațag« hățagana), adună fetele și le împărțește la tot feciorul; de-s multe fete, la cari știu bine juca, dă câte două. Pristavul nu trebuie să aibă prietini adecă nu-i ertat să dea la același fecior, aceeași fată de două-ori după-olaltă în două jocuri.

11. Judele își alege după plac, pe cine vrea el, că are drept. (Mândru e judele și mândră fata, care joacă cu el. De obicei își joacă tot draguța; și apoi se nu fii jude?) Pristavul tot așa își ține pe cine vrea; dacă vor fi mai mulți feciori ca fete, atunci el trebuie să dea și pe cea de pe urmă, că nu-i bine să nu joace feciorul și să plătească la țigan.

12. Crișmarul aduce beutura tot mēturată și trebuie să insemne la rēvaș, ca să poată da sama la urmă. De să va întâmpla să se îmbete până de trei-ori, să lapedă nu numai din crișmarit, făr'

și din ceată să scoate, că nu-i vrednic și ne face de rușine.

13. Feciorul, care se îmbată și face lucruri nevrednice, ca de pîlcă, cade jos, strigă peste măsură și vorbește fleacuri, judele de vrea îl poate scoate cu totul tot din ceată, că necinstește ceata.

14. Crișmarul și pîrgarii trebuie să asculte totdeauna de poruncile judeului, de n'ascultă îi pedepsește cum vrea el.

15. Nu-i ertat să fie nici unul mânios laolaltă, ori să se batjocorească, că se pedepsește, (Să poate întâmpla foarte ușor așa ceva, mai ales de s'a dușmănit și mai înainte pentru ceva, pozna ar fi gata, de aceea pățania îi face cumpenitori).

16. Lucrul pîrgarilor e să adune banii de pe la fete și să facă, ce le poruncește judele.

17. Fiește care fecior trebuie să dea cinste judeului la anul nou 20 de cr. ca să nu rămăie de pagubă, că sunt unii de beau mult și plătesc puțin și nu-i bine să facă așa.

18. Ceata noastră ține de acum până a treia zi de Rusale și numai când sunt s'erbători.

Cu iscăliturile noastre ce-i scris până aci întărim și-om ținea.

Urmează apoi iscăliturile, și ce bine le șade, că nu se codește nici unul, făr încet și cu răgaz să silește să scrie cât se poate de frumos. Inainte de a le iscăli (subscrie) roagă pe părintele să le mai cetească odată. De nu li să împare ceva mai schimbă, de obicei îi »după lege și la loc« totul, fiind-că una sunt ei și una vreau să fie.

Așa sună Pravila lor. Crede omul, că judele nu se pedepsește de loc. Ei las, că-i mare puterea lui nu-i vorbă dar mare și răspunderea. De greșește cumva, ceata întreagă îl pedepsește și-apoi pedeapsa lui e tot îndoită, doar de aia-i judele capul cetei.

Tot judele pentru cinstea cea grasă a judeției, în ziua de anul nou, trebuie să-i ospăteze la el acasă pe toți, și acolo rămân până sara. Popa și acum e chemat de judele.

Cheltuiala de cele mai multe-ori se întregește prin cinstea statorită în Pravila § 17, care paragraf se schimbă, după cum e de lipsă.

Rostul Pravilei e minunat, voe bună, petrecere cinstită, bunăînțelegere și rar întâlnești vre-unul mânios și neindestulit, că Pravila le face la toți dreptate.

Sara Anului nou o petrec în joc la vre-o fată. După miezul nopții, cam de cătră ziuă, pristavul și pîrgarii dimpreună cu lăutarul încep a cânta la fete »zorii«, sau cum le numesc domnii »serenăzile«. Zorii au cu totul zicala lor proprie.

Mai însămn încă următoarele:

În săriile, mai bine zis nopțile s'erbătorilor și duminecilor, cari se încep la Crăciun și se sfîrșesc cu a doua zi de Bobotează, pîrgarii la porunca judeului cearcă »fata«, adecă învoirea pă-

rinților cu fete mari, să joace la ei. Și asta o fac mai înainte cu 3—4 zile, ca să se poată îngriji părinții îngăduitori, de mâncare și beutură, ear fata să-și chieime prietinile. Pristavul nu mai are vot acum sara; feciorii joacă pe ales și fetele încă numai cele chemate să înfățișază. Punctul 9 încă își pierde din vigoare, mai ales, că se amestecă acum în joc și însurații.

Părinții cu fete mari sau și cu doi feciori în ceată, ce să întâmplă cam rar, dacă nu îngăduie feciorii și cauza adusă nu-i de ajuns, ajung pe gura satului, că strică obiceiul.

Trec acum la Bobotează.

În ziua întâiu după s. slujbă ese tot poporul la vale. Aci după ceremoniile îndatinate se sfințește apa. După sfințire feciorii joacă pe mal două-trei jocuri. La urmă doi feciori țapeni și spătoși ridică pe judele sus și hai cu el la vale, și apoi ori îl aruncă în mijlocul văii așa cum e îmbrăcat, ori îl răscumpără vre-o fată.

Și în adevăr draguța, căci cine alta, și începe tērgul. Cer ei nu-i vorbă mult, ca să aibă de unde lăsa. Fac invoiala, draguța să îndatorește, că plătește și cu toate acestea tot îl aruncă.

Așa se botează juzii.

A doua zi de bobotează, veselie lor crește și dorul multora se stîmpără, căci a doua zi e ziua »Horei«. Rămîn casele aproape pustii, că s'adună tot satul la »Horă«. Și ce mai horă neică! Ar juca cu toții cât e de frumoasă și cari să codesc sunt porecliți »tândale«, cei trecuți deja peste horă, cel puțin înaintea oamenilor, se trudes amar, dar' ochiul lumii te vede și pace. Bētrâni vin și ei să-și mai trezească junetele.

Hora aceasta e joc curat românesc și moștenire de aproape 20 de veacuri, dela descăleătorii nostri. La început unul mai dibaciu și mai vrîstnic își înhață nevasta și începe a chiui românește nene:

»Hai la horă mei băeți
Care știți, care puteți
Care nu mai rămâneți«.

Să înmulțesc apoi rēnd pe rēnd părechile, până cresc în cerc întreg. Inchid cercul, și-apoi mână la figuri după putință și dibăcie, și bat pământul cum zice nenea Gheorghe:

»Și bat pământul tropotind
În tact ușor«. (Nunta Zamferei).

Chiuituri și strigături ca:

»Asta-i lelea cari o vezi,
Care ne-a făcut scoverzi«.
sau:
»Zi Țigane, zi draguț,
Pân' îi rămănea desculț«

și alte multe și felurite, că Doamne multe mai știe Românul și zilnic le înmulțește.

Hora aceasta ține aproape două ceasuri și așa zicēnd e jocul din urmă, cheia șirului de s'erbători legate de Naștere. Ce păcat ar fi să părasească obiceiurile acestea. **Amadeus.**

mănca și cine știe, la ce le mai folosea pe celelalte. Acest domn după-cum am zis nu avea nici muere, nici copii, în schimb însă avea atâta bani, încât nici el nu știa câți are. Acest domn bogat în ceasul acela al serii de Crăciun ședea tocmai în chilia a opta la masă și să gândia că oare de ce nu are mâncarea nici un gust? pentru-ce nu-i nimic interesant prin foi? pentru-ce nu este în chilie destul aer? și pentru-ce nu poate avea el somn liniștit în patul său cel moale? În timpul acesta însă ciobotarul Ionuț cânta mereu în chilia sa de desupt, necugetându-se la nimic. Cântarea aceasta însă neliniștea mult pe domnul din etaj. Primaoară a cugetat să nu le zică nimic, crezēnd că doar vor tăcea ei de sine, dar după-ce a vēzut că încep a 10 oră a-și repeți cântarea, nu s'a mai putut răbda. Iși aprinse țigara și scoborî în casa ciobotarului. Tocmai își sfîrșiau cântarea, când bate cineva la ușă și intră. La vederea domnului acestuia ciobotarul se scoală repede de pe scaun și îl întrebă că doură poțește vre-o păreche de păpuși? »Nu, zise el, nu pentru aceea am venit. Scopul venirii mele aici este, ca să te fac fericit, dacă te învoiești. Te rog adecă dacă poți, dă-mi mie pe unul din cei nouē copii, căci eu îl voiu crește, il voiu purta la școală, il voiu duce prin străinătate și după-ce să va face domn, poate ajuta și pe ceiaialți frați. Ciobotarul se mira mult. Aceasta era vorbă mare! — Să-și facă el un copil domn? — Și cui nu i-ar părea bine de așa ceva? Cum să nu-l dee? Il dă de bună bucuroș, căci ar fi mare noroc pentru el. — Alege-mi dar Dta unul — zise, domnul — și apoi mă duc.

Ciobotarul se și apucă de alese. — Acesta

ii Alexandru. Pe acesta nu-l dau, căci învață bine și trebuie să se facă popă. — A doua e o fată, ear fată D-voastre nu vē trebuie. Al treilea e Petru. El îmi ajută la măestrie, deci pe acesta încă nu-l pot da; fără de el nu pot fi. — Al patrulea e Ionuț; pe acesta îl chiamă ca pe mine, deci pe acesta încă nu-l pot da. — Micul Iosif, e chiar ca mamă-sa. Când mă uit la el, mi-sē pare, că vēd pe mamă-sa — fie ertată. — Cred deci, că nici Dta nu l'ai da să fie a Dtale. — Acum iară urmează o fată, care asemenea nu vē trebuie. — Apoi vine Pavel. Pe acesta la iubit mai tare mamă-sa și dacă l'aș da, mi-se pare că ași comite un mare păcat. Cei doi din urmă sunt încă prea mici, nu le puteți lua nici un folos.

Și astfel în sfîrșit, fără să găsească unul, pe care să-l dee domnului aceluia. După acestea apoi a început din jos dela cei mai mici până la cei mai mari, dar tot la rezultatul de mai înainte a ajuns. Vēzēd, că nici decum nu află pe care să il dee domnului, le zise să se aleagă ei și să meargă dacă voiesc să ajungă domni și să umble în căleasă. Bietul ciobotar zicēnd acestea a început a plânge, ear copii toți s'au ascuns după el nevoind să mergă nici unul și începură să plângă și ei dimpreună cu tatăl lor. Vēzēnd ciobotarul iubirea și alipirea cea mare a copiilor față de el, i-a spus domnului că nu poate să il dee nici un copil, fără altelele il va da și il va face ori ce, numai aceasta nu. Vēzēnd domnul toate acestea il zise: »Dacă copil nu-mi poți da, fă cel puțin atâta pe voe-mi, că de aici încolo să nu mai cântă aici cu copii. Și dacă vei face lucrul acesta, iată aici îți dau o mie de floreni!« Zicēnd aceste il puse ciobotarului în mână miia

de floreni. După acestea domnul iarăși să întoarse în casa sa, ear ciobotarul rămase mirându-se de forma necunoscută a hărtiei de o mie, căci el până atunci nu mai vēzuse de acestea.

După-ce se miră mai mult timp, o băgă în ladă, o încuiă, luă cheia la sine și tăcu. Cu el tăcură și copii. De cântat acum nu le mai era ertat să cante. Cei mai mari să așezară în liniște pe scaune, iar celor mai mici necontentit trebuia să le spună să tacă, că il aude domnul din sus. Ciobotarul umblă tăcut prin casă și când micul Pavel il rugă să il mai cante odată cântarea cea frumoasă, fiind-că o uitase, il spuse că nu-i ertat să cante și să-l lașe în pace. După aceea să puse pe scaun și începu să lucre și lucrând să trezește și el deodată cântând: »La nașterea ta Christoase«. S'a lovit peste gură, dar apoi s'a măniat, a mers iute la ladă a luat miia de floreni și a alergat cu ea la domnul din sus, rugându-l să o primească înapoi, spunēdu-i tot odată: »că mai bine să nu aibă atâția bani, decât să nu poată el cânta când voește, căci ori și cum prin cântări își alină durerile și își mai uită de nēcaz și astfel mai mult face decât o mie de floreni«. Zicēnd acestea puse bacnota de o mie pe masă, fugi la ai săi, il sărută pe toți și punēdu-i earăși în rind treptat să așeză în mijlocul lor și cu inima blândă și curată începură iarăși a cânta: »La nașterea ta Christoase«. Și așa voie au avut ca și când întreagă casa ar fi fost a lor. Proprietarul acestei case mare, plinbându-se singur prin cele nouē chilii, să cugeta în sine, că oare alt om ce bucurie poate afla în această lume mare dar posomorită?

(După o povestire maghiară).

»Arieșanul«.

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „¹/₂” 1 „ 60 „
 „¹/₄” — „ 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „¹/₂” 3 „
 —o—

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, într'alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

—o—

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
 CLUJ, — KOLOZSVÁR
 6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Ordinea alfabetică a articolelor publicați în 1904.

Primarticoli.

Adunarea »Asociațiunei«. Nr. 40.
 Ajutorul de stat. Nr. 6.
 »Ajutorul«. Nr. 53.
 Anul al doilea (al »Răvașului«). Nr. 1.
 Biserica lui Christos și căsătoria creștină
 (Pastorală despre căsătorie de Escelenția Sa Metro-
 politul Victor Mihalyi de Apșa). Nr. 51.
 Câteva cuvinte. Nr. 31.
 Christos a înviat. Nr. 15.
 Congrua și autonomia. Nr. 33.
 Cuarantania. Nr. 9.
 Cunoaște-te pre tine însuși. Nr. 7.
 Două pastorale, de George Șuta. Nr. 5.
 Gândiri de înviere, de Dr. I. Giurgiu. Nr. 16.
 Iarăși adunarea »Asociațiunei«. Nr. 41.
 Iubileul »Familiei«. Nr. 25.
 Iubileul școalelor din Blaj, de A. Ciura. Nr. 47.
 La inima poporului. Nr. 11.
 La Putna. Nr. 29.
 La sfârșitul anului școlastic. Nr. 26.
 Limba noastră, de Alfius. Nr. 34.
 Metropoliții Români. Nr. 24, 25, 26.
 Noaptea de Crăciun, de Gedeon. Nr. 2.
 Oameni buni, învățați carte, de G. I. Nr. 32.
 Pastorală Episcopului Dr. Radu. Nr. 4.
 Patima beției. Nr. 45, 46.
 Pomăritul, de Demetriu Zah. Nr. 8, 9,
 11, 13, 15.
 Pe care. Nr. 10.
 Primejdii. Nr. 28, 30.
 Răvașul acasă, Nr. 12.
 Românii din Basarabia în războiul din
 Asia. Nr. 42.
 Rusalele. Nr. 22.
 Să cetim. Nr. 3.
 Să învățăm. Nr. 17.
 Să nădăjduim în Domnul. Nr. 27.
 Să ne înfrățim. Nr. 18.
 Să sărbăm cum se cade. Nr. 48.
 Școalele. Nr. 38.
 Școalele din Blaj 1754—1904. Nr. 43.
 Semnele vremii. Nr. 36—37.
 Sinod mare la Blaj. Nr. 13.
 Sinodul arhidieceșan. Nr. 21.
 Sinodul protopopesc din Cluj. Nr. 49.
 Socialismul în Bihor. Nr. 19.
 Steaua și peștera. Nr. 2.
 Temeiu de luptă. Nr. 23.

Timpul lucrului. Nr. 50.
 Unde am ajuns! Nr. 20.
 Unde dai și unde creapă. Nr. 39.
 Unde ni's profeții. Nr. 14.
 Vine Vlădica... Nr. 35.

Articoli sacundari.

Adunarea desp. Cluj al »Asociațiunei« Nr. 42.
 Adunarea gen. a »Reuniunii sodalilor rom.« Nr. 22.
 Adunarea învățătorilor (desp. Cluj). Nr. 44.
 Adunarea societății pentru Fond de teatru român
 — la Brad. Nr. 36—37.
 Ajutorul de stat. Nr. 8, 10, 12.
 Alcoolismul. 24, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 35.
 Alianța învățătorilor. Nr. 16, 17.
 Apărarea școalelor noastre: Memorandul Episco-
 patului român gr.-or. Nr. 48.
 Barițiu George. Nr. 12.
 Bunăînțelegerea în familie. Nr. 43, 44.
 Cărturarii și plugarii, de Nic. Otavă Nr. 19.
 Ce să lucrăm? Nr. 50.
 Chestiunea adunării dela Timișoara a »Asocia-
 țiuinei«. Nr. 44.
 Conducătorii Unirii, Jidani. Nr. 31.
 Conferența interparlamentară și Slovaciei. Nr. 41.
 Congresul femeilor ținut în Berlin. Nr. 27.
 Congresul social-democraților din Austria. Nr. 42.
 Congrua preoțească. Nr. 2.
 Cronica politică: starea internă, — activitate poli-
 tică, — școalele periclitare, — războiul ruso-
 japonez. Nr. 7.
 De ale învățătorilor. Nr. 47.
 Decursul sinodului din Blaj. Nr. 21, 22.
 Dela teatru: Apajune. Nr. 45.
 Deputatul cercului Dobra. Nr. 31.
 Despre pastorală episcopului Lugoșului. Nr. 3.
 Din dieceza Lugoșului visitațiunea episcopului pe
 valea Jiului. Nr. 35, 36—37, 38.
 Din dietă. Nr. 48.
 Din memoriul arhierilor gr.-or. Nr. 49, 50.
 Două congrese. Nr. 38.
 Episcopul Majlath. Nr. 2.
 Fapte jidovești. Nr. 19.
 Felecanii și Matia. Nr. 6.
 Fișpanii. Nr. 25.
 Focul din Câmpeni. Nr. 36, 37.
 Frații Români din Macedonia. Nr. 27, 31.
 Gregoriu Kőrösi Crișan. Nr. 15.
 Incredere și nădejde, de Ioan C. Nr. 36—37.
 Iubileul lui Lueger. Nr. 45.
 Iubileul școalelor din Blaj. Nr. 21.
 Împărțirea ajutoriului. Nr. 7.
 Împotriva injurărilor. Nr. 17.
 Învățarea religiei în limba maternă. Nr. 5.
 Krüger. Nr. 30.
 Limba rom. în com. Dobâca, de I. P. Pop. Nr. 10.
 Ministrul Berzeviczy în Cluj. Nr. 40.
 Misiuni în popor. Nr. 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 52.

Nici congres, nici sinod. Nr. 7.
 Noul proiect de lege pentru reforma inv. Nr. 44.
 O afacere gravă. Nr. 33.
 O societate de maghiarizare și Români. Nr. 48.
 O veche dorință a Românilor uniți. Nr. 51.
 O vorbă către tinerii noștri, de P. Suci. Nr. 51, 52.
 Papa și ziaristii. Nr. 35.
 Peractări judecătorești în sărbători mari. Nr. 5.
 Pocății: Cultul cocoanelor. Nr. 2.
 Pocății — Profețiile lui Daniil profetul, de Octavian
 Popa. Nr. 7, 10, 11.
 Pomenirea lui Stefan-cel-Mare. Nr. 30.
 Porunca a patra, de S. G. Nr. 3.
 Preoțimea din dieceza Gherlei. Nr. 26.
 Pe valea Jiului. Nr. 36—37.
 Primejdia socialismului. Nr. 14.
 Prin patimi la înviere — din »Drapelul« — Nr. 17.
 Proiectul nou de lege despre învățământul popo-
 ral. Nr. 21, 30, 32, 33, 47.
 Răsboiul din Asia. Nr. 11, 41—47, 49—51, 52, 53.
 Reuniunea femeilor »S. Maria«. Nr. 40.
 Românii din Huedin. Nr. 46—37.
 Românii din Turcia. Nr. 23.
 Românii din Macedonia și Unirea cu Roma. Nr. 28.
 Să ascultăm de sfătuitorii noștri. Nr. 15.
 Sedință comemorativă a tinerimei. Nr. 46.
 Serata Reuniunii femeilor. Nr. 46.
 Serata tinerimei din Cluj. Nr. 49.
 Sărbătoarea din Coruș. Nr. 46.
 Sinodul protopopesc din Cluj. Nr. 14.
 Sinodul arhidieceșan. Nr. 16, 20.
 Sinodul, Papa și Monarh. Nr. 22.
 Situația politică. Nr. 49, 50, 51, 52.
 Socialismul în sânge românesc. Nr. 18.
 Socialiștii Jidani din Budapesta. Nr. 35.
 Un învățat român în Cluj. Nr. 41.
 Un mântuitor de țară. Nr. 45.
 Un poet român. Nr. 39.
 Tatăl Episcopului. Nr. 18.
 Tinerii noștri domni între țărani. Nr. 19.
 Treburi valache. Nr. 32.
 Un cuvânt de Paști — din »Drapelul« — Nr. 16.
 Ungaria e a Jidovilor. Nr. 9.
 Unirea cu biserica Romei. Nr. 8.
 Visitațiunea în protopopiatul Morlăcii. Nr. 23, 24.

Scrisori.

Aghireș. Nr. 9. Almașul mare. Nr. 19. Amați (I. Sătmăr)
 Nr. 28. Banat. Nr. 23. Tractul Betleanului. Nr. 49. Be-
 iuș: Episcopul Radu și țărani din Bihor. Nr. 11. Beiuș.
 Nr. 29. Din Bihor. Nr. 38—39. Blaj — Adunarea învăță-
 torilor din Arhidieceșă. Nr. 46. Bucium-Șasa. Nr. 39.
 Câmpie. Nr. 36, 37. Deva. Nr. 6. Diecesa Gherlei. Nr. 38.
 Fizeș. Nr. 4. Frata. Nr. 13, 17, 20. Grebenișul-de-câ-
 mpie. Nr. 27. Jolib: »Cununa Mariei«. Nr. 25. Lechința-
 săsească. Nr. 1. Măhaciu. Nr. 18. Mănărade. Nr. 43.
 Murăș-Dăteș. Nr. 41. Oradea-Mare. Nr. 29. Popbicau:
 Asociațiunea în Sătmăr. Nr. 22. Posmuș. Nr. 21. Recea-
 Cristur. Nr. 5. Sătmăr. Nr. 15. Timișoara. Nr. 40, 41.
 Turda. Nr. 5, 10. Țara Oașului. Nr. 7, 9. Uricani. Nr.
 18. Viena. Nr. 51.

Foița »Răvașului«

Proză.
 Amintiri din Blaj de A. M. Popa. Nr. 52.
 Andreiu Murășan de Dr. E. D. Nr. 1.
 Apostolul trad. de Eremitul. Nr. 15, 16.
 Baciul Onea, tip din Munții-Apus, de Diamant. Nr. 18.
 Bădea Onuț, povestire, de Minor. Nr. 13.
 Bătaia lui D-zeu, schiță din popor, de E. Aldea. Nr. 15.
 »Charta de londa« de P. D. Nr. 2, 3.
 Căzanie, rotunda. Nr. 53.
 »Colinda-om?« de Bucuru Popii. Nr. 2.
 Crucea voinicului de Amadeus. Nr. 45, 46.
 Cuvântare rostită la înmormântarea Anei Dăianu
 de V. Podoabă. Nr. 6.
 Despre caracter, discurs, de Dr. C. Pavel. Nr. 47.
 Din cronica unei parohii. Nr. 39.
 Din viață, schiță, de Alfius. Nr. 32.
 Familia. Nr. 36—37.
 Fără părinți, de P. Tra. Nr. 30.
 Fetele regelui, după o tradiție grecească, de P.
 Sântoma. Nr. 20.
 Hașdeu B. P. de Gedeon. Nr. 27.
 Influența noastră asupra altora, de Nițu. Nr. 33.
 În munții Maramureșului, de Art. Anderco. Nr. 53.
 Isprăvile jupânului Heszkel, de Minor. Nr. 5.

Intre lanuri de Alfius. Nr. 43.
 Iulian, schiță, de Octav. Nr. 44.
 La Beiuș de Jean. Nr. 26.
 Lelea Sandă, schiță, de Ioan Petra. Nr. 8.
 Mama, de Alfius. Nr. 40.
 Necredința, de Jean. Nr. 11.
 Nepotul, de Alfius. Nr. 29.
 Nunta Leniții, de Jon. Nr. 34.
 O călătorie prin Ardeal, de Călătorul. Nr. 28.
 Pădurile din America-sudică, de G. Coșbuc. Nr. 39.
 Părăsită, schiță de Octav. Nr. 50.
 Pentru cinstea Preacuratei Fecioare, de Alfius. Nr. 35.
 Pocății și socialiștii, dialog de Chimu. Nr. 23.
 Povestea poveștilor, de N. I. Platon. Nr. 14.
 »Preacurata« de Dr. Iuliu Florian. Nr. 52.

Poesii.

Câmpul libertății, de St. O. Iosif. Nr. 21.
 Cântecul Ogorului, de N. Rădulescu Niger. Nr. 27.
 Cântecul Plugarului, de N. Rădulescu Niger. Nr. 12.
 Chemare, de Alfius. Nr. 15.
 Colindă, de M. Iustin. Nr. 2.
 Colinzi din popor, de Maria din Câmpie. Nr. 1.
 Cum se tîruguie Moțul, anecdotă de Chimu. Nr. 36, 37.
 Doina românească, de N. Marcu. Nr. 44.
 Isteț al dracului, anecdotă de Chimu. Nr. 3.

La cununie, de Dela cruce. Nr. 33.
 La înviere, de Iuliu Domșa. Nr. 15.
 Mama, de N. Marcu. Nr. 6.
 Spre Bucovina, de P. Cerna. Nr. 30.
 Vestirea Nașterii Domnului, de P. O. Bocca. Nr. 2

Chipuri.

Așteptarea Episcopului Dr. V. Hossu în Jiu-Coro-
 eșteni la 29 Maiu 1904. Nr. 35.
 Barițiu George. Nr. 12.
 Biserica din Densus. Nr. 28.
 Blajul. Nr. 47.
 Blaj: Internatul de fete — Seminarul teologic —
 Catedrala — Gimnaziul — Preparandia. Nr. 48.
 Împărăteasa Japoniei. Nr. 13.
 Împărăteasa Japoniei. Nr. 14.
 Murășan Aurel, Dr. Nr. 1.
 O adunare de domni și țărani români în Ghioroc
 (I. Arad). Nr. 19.
 Păstorul. Nr. 2.
 Primarul Vienei Dr. C. Lueger. Nr. 46.
 Primirea Episcopului Dr. V. Hossu în Coroeșteni
 de Jiu. Nr. 36—37.
 Regina României în costum național. Nr. 6.
 Roma: Biserica S. Petru — Coloseul — Capito-
 liul — Columna lui Traian. Nr. 4.

Mare surprindere!

600 bucăți numai cu fl. 195.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umbla punctuos pentru ce se dă garanță de 3 ani, 1 cravată de mătășă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coș de mărgele minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheia patent, recuise de scris de nikel, prima, 1 p. butoni de simili briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un drăguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă cu orologiu** — care singur e vrednic banii aceia, **costă numai 1 fl. 95.** Trimiterea cu rambursă ori trimiterea banii înainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154/K

NB. Pentruce nu cunvine să retrimit banii, astfel risicul eschis (66) 4—

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvár (lângă podul Someșului.)

Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mecanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite culori, în baia și cuptoriul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandază provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % bisericeii române celei noue din Cluj! — (44) 19—

Cruce sau stea electrică dublă.

D. R. G. M. 88503.

Vindecă și înviorază, pe garanție: *reumă, ischias, astma, viițitul urechii auzul greu, epilepsia, nervositatea, lipsa de apetit, gălbineala, durerea de dinți, migrena, impotența, influenza, pre cum ori ce boală nervoasă.* Acel bolnav, care cu aparatul meu Nr. 88503 nu se vindecă în cel mult **44 zile** își capătă banii îndată înderept. Unde nu mai ajută nimic, mă rog a încerca cu aparatul meu. Sunt convins despre înviorarea lui. Sigură.

Prețul unui aparat mare 6 cor.

(de folosit la boale învechite.)

Prețul unui aparat mic 4 cor.

(de întrebuințat la morburii mai ușoare.)

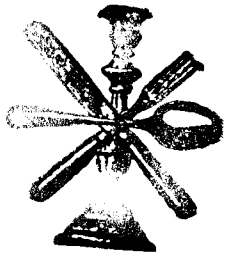
Centrala de expediție trimite pe lângă rambursă ori anticiparea banilor în toate părțile în țeară și străinătate.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

22—24

O cumpănă de culină gratuit.

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea încărcat **mărfurile mele de argint mexican** renumite în toată lumea pentru eselența lor și anume:

- 6 cuțite de masă de argint mexican
- 6 linguri » » » » »
- 6 furcuțe » » » » »
- 12 lingurițe de cafea » » » » »
- 6 cuțite escelente desert » » » » »
- 6 furcuțe » » » » »
- 1 lingură mare de supă » » » » »
- 1 » » » » » » » » » » »
- 2 feșnice elegante de salon.

46 bucăți la olaltă costă numai

6 fl. 50 cr.

După ori ce comande pe lângă asta dau ca *present* de răspundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chlg. Argintul mexican e un metal de tot alb (și înlăuntru) pentru a cărui durabilitate și escelentă calitate iau răspundere pe 25 ani.

Eспедиția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european casa centrală de marfuri.

Scheffer D. Sándor

24—24. Budapest, VIII. Bezerédi-u. 3.

Mare magazin de sicrie.

Nr. Telefonului 448. **In:reprimdere** Nr. Telefonulu 448.

de transportul cadavrelor și de înmormântare

MUNTYAN PÉTER

cel mai ieftin institut de înmormântare în Cluj, Strada Unió-utca nr. 13 și Monostori-út 87.

Recomand în atențiunea P. T. publicului din loc și jur institutul meu de înmormântare bogat provăzut cu sicrie colorate, decorate, de stejar ori aramă, precum și cu toate cele de lipsă la înmormântare, torțe, făclii, cruci, cununi, petele, vestminte de doliu, pe lângă cele mai echitabile prețuri. — Primesc transportare de cadavre în loc și în provință, ca și în străinătate. Aranjez înmormântări simple ori foarte pompoase și garantez serviciul cel mai prompt.

Inmormântări de copii dela 6 coroane în sus.

» » oameni mari dela 16 coroane.

Cerând sprijinul P. T. public însuși jalnic, semnez cu distinsă stimă

(58) 7—10

Petru Muntean.

50.000 părechi de păpuși

4 păr. pentru numai fl. 280

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghete. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuși de modă, cu »paspoil», foarte eleganți, fasonul cel mai nou, cupțuși bine pentru țară, foarte drăguți și ușori de purtat. Mărimea după em. Toate patru păr. numai fl. 280. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuși a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul banilor, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (45) 8—12

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgarciun. **Epilepsie** broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke» Frankfurt a. Main. 33—52.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă

recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de toamnă.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

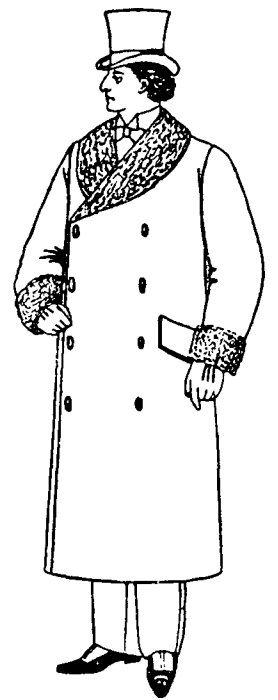
Căputuri economice, cupțușite cu stofă, ori cu blană.

Haine negre de salon și frac.

Bunde de călătorie și oraș.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provință ca măsură e destul a trimite o haină veche.

Acest roman scos din viața poporului românesc din Ardeal este împodobit cu numeroase ilustrații frumoase.

De Grăciun și Anu-nou Prețul: broșurat 1 cor. 60 fil.

Cel mai potrivit cadou. Ed. de lux compactată: 4 cor.

Administrația »Răvașului« (Jókai u. 6 sz.).